

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2008/37

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA 10 K a s ı m 2008

BU SAYIDA:

**AB – TÜRKİYE
AB – GENİŞLEME
EKONOMİK VE MALİ İŞLER
AB – AKDENİZ İÇİN BİRLİK
ENERJİ
EKONOMİ**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/S-123, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100016 T: 861064622066 F: 861064622067

HAZIRLAYANLAR : Dilek İftar Ateş – Suna Orçun bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB – Türkiye

- 5 Kasım'da açıklanan AB-Türkiye 2008 İlerleme Raporu'ndan önemli bulgular:

- Türkiye, Kopenhag siyasi kriterlerini yerine getirmeye devam etmektedir ancak, gereken reformların hayata geçirilmesi 2008 yılında yetersiz kalmıştır.
- Ceza Yasası'nın 301. maddesi üzerindeki değişiklik yalnızca bazı kelimelerin değiştirilmesi şeklinde yapılmıştır.
- Silahlı kuvvetler resmi ve gayri resmi yollardan siyasi etki uygulamaya, yüksek rütbeli ordu mensupları ulusal ve dış politika alanında, Güney Doğu Anadolu, laiklik, siyasi partiler ve Kıbrıs gibi kendi yetkilerini aşan konularda fikirlerini açıklamaya devam etmiştir.
- Hükümet kapsamlı bir yolsuzlukla mücadele stratejisi hazırlamamıştır.
- Milletvekillerinin dokunulmazlığının sınırlandırılması konusunda bir ilerleme sağlanmamıştır.
- BM İşkenceyle Mücadele Sözleşmesine ek İhtiyari Protokol (OPCAT) halen onaylanmamıştır. AİHM kararlarının büyük bir çoğunluğu uygulamaya geçirilmeyi beklemektedir.
- Ermenistan ile olan kara sınırı hala kapalıdır ancak Cumhurbaşkanı Abdullah Gül Erivan'ı ziyaret eden ilk Türk cumhurbaşkanı olmuştur. Görüşmeler dış işleri bakanları düzeyinde de devam etmiş, iki ülke arası ilişkilerin gelişmesine dair beklentileri yükseltmiştir.
- İnsan haklarının güçlendirilmesi için gerekli yapının saydamlığı, idari ve mali açıdan bağımsızlığı sağlanamamıştır.
- AKP ve DTP'nin kapatılması istemiyle açılan davalar siyasi partileri kapsayan yasaların siyasetçilere düşünce özgürlüğü ve örgütlenme konularında devlet müdahalesine karşı yeterli düzeyde koruma sağlamadığını göstermektedir.
- Vakıflar Yasası'nın uygulanmasında kaydedilen ilerleme sınırlıdır.

- Türkiye'nin AB rekabet ortamına ayak uydurması için birçok farklı alanda idari ve yapısal reformun gerçekleştirilmesi gereklidir.
- Mali performans, 2007 hedeflerine ulaşamamasına rağmen tatmin edicidir.
- Yeni hükümet programında ekonomik programın eşgüdümü Başbakan Yardımcısı'na verilmiştir ancak bu yeni uygulama bütçeleme ve orta vadeli ekonomik politika kararlarının alınması sürecine bir fayda sağlamamıştır.
- İş piyasasındaki arz ve talebin beceriler noktasında birbirini karşılamıyor oluşu ve işe alım/işten çıkarım maliyetlerinin yüksek oluşu istihdam artışının önünde engeldir.
- İşletme dışı finansman ihtiyacının büyüklüğü dolayısıyla makroekonomik istikrar yatırım piyasasındaki dalgalanmalardan çok etkilenmektedir.
- Enerji sektörü fiyat serbestleştirilmesinde önemli ilerleme kaydedilmiştir.

- İlerleme raporuna AB çevrelerinden gelen yorum ve tepkiler çeşitlilik gösteriyor:

Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu Başkanı **Marc Pierini**'ye göre rapor her yıl olduğu gibi bu yıl da kapsamlı ve adil bir şekilde hazırlanmış. Pierini, kaydedilen ilerlemelerin hakkının verilmiş, ilerlemenin ağır olduğu konularda da yetersizliklere dikkat çekilmiş olduğunu söylerken, kaçınılmaz olarak Türkiye'de de, bundan önceki ya da mevcut diğer aday ülkelerde olduğu gibi, İlerleme Raporu'na yönelik eleştiriler olacağını, kimileri tarafından müdahaleci, dengeli olmayan ya da farklı paydaşların ilgi alanlarına yeterince odaklanmayan bir rapor olarak algılanabileceğini bildiklerini belirtti. [İnternet bağlantısı için](#)

Avrupa Parlamentosu Genişleme raportörü Alman Hristiyan Demokrat **Elmar Brok**, Türkiye ile müzakerelerin ucunun açık olduğunu söyledi. Genişlemeden sorumlu Komiser **Olli Rehn**'in raporla ilgili yaptığı basın toplantısında Türkiye'nin üyeliği, Lizbon Antlaşması, AB'nin genişleme kapasitesi ile Başkan Sarkozy ve Şansölye Merkel hakkındaki açıklamaları Brok'a göre AB'nin ortak

tutumunu yansıtmıyor. Türkiye'nin katılım sürecinin kesin üyelik ile bitmesi gerektiği düşüncesini dile getirmiş olan Rehn'i sert bir dille eleştiren Brok, bunun kabul edilmiş olan çerçeve anlaşmasına aykırı olacağını söyledi. [Internet bağlantısı için](#)

Avrupa Parlamentosu Türkiye raportörü Hollandalı Hristiyan Demokrat **Ria Oomen-Ruijten**, Türk hükümetinin AB ile müzakerelere devam etme niyetinden kuşku duyduğunu ifade etti. Raporda belirtildiği üzere Türkiye'nin 2008 yılı boyunca Avrupa Parlamentosu karar önergelerinden çok azı konusunda ilerleme kaydetmesinin ve ülkede oluşan politik kutuplaşmanın endişe verici olduğunun altını çizen Oomen-Ruijten, Türkiye'deki siyasi parti liderlerini belirli konularda fedakarlık göstererek uzlaşmaya davet ederken, Avrupa Parlamentosu'nun bu konuda gittikçe sabırsızlaştığını da sözlerine ekledi. [Internet bağlantısı için](#)

Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu'nda Olli Rehn'in ilerleme raporları hakkında bilgi verdiği oturuma katılan İtalyan senatör ve İtalya eski dışişleri bakanı **Lamberto Dini**, Avrupa Komisyonu'na uyarıda bulunarak Türkiye'ye tarih verilmesi gerektiğini söyledi. Avrupa Komisyonu'nun Türkiye ile müzakereleri hızlandırması gerektiğine dikkati çeken Dini Türkiye'ye reformlar konusunda cesaret verilmesi gerektiğine ve Komisyon'un bir an önce müzakereleri sonuçlandırma görevi bulunduğuna dikkat çekti. [Internet bağlantısı için](#)

- Önde gelen Avrupalı düşünce kuruluşlarından FPC (**Foreign Policy Center**: www.fpc.org.uk) tarafından yayınlanan "Avrupa'da Türkiye" başlıklı kitapta "Türkiye'nin üyeliği AB'nin ekonomik geleceği için gereklidir" mesajı veriliyor. Kitabın önsözünde İngiliz Dışişleri Bakanı David Miliband ile ana muhalefet Muhafazakar Parti Gölge Dışişleri Bakanı William Hague ülkelerinin Türkiye'nin AB üyeliğine olan desteğine güçlü olarak vurgulamaktalar. Kitabın yazarları AB Komiseri Olli Rehn, FPC Direktörü Greenwich

Üniversitesi'nden Prof. Memhmet Uğur, Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Refik Erzan, TÜSİAD AB Temsilcisi Dr Bahadır Kaleağası, Türk-İngiliz İş Konseyi Eşbaşkanı Sir Julian Horn-Smith ve Business for Europe Başkanı Roland Rudd ve uluslararası ilişkiler uzmanı Dr Gareth Winrow. [Internet bağlantısı için](#)

AB – Genişleme

- Hırvatistan ve Makedonya ilerleme raporu bulguları:

Hırvatistan

3 Ekim 2005 tarihinde müzakerelere başlanan Hırvatistan'ın olumlu gelişmeler kaydettiği belirtiliyor. Hırvatistan gerekli şartları yerine getirirse teknik müzakerelerin 2009'un sonuna kadar sonuçlanabileceğini öngörülüyor.

Siyasi kriterler

AB Komisyonu Hırvatistan'ın Kopenhag siyasi kriterlerini yerine getirdiği görüşünde. Rapor'da, Hırvatistan'ın özellikle adalet ve kamu yönetimi, yolsuzluk ve organize suçlarla mücadelede yeni stratejiler ve planlar geliştirerek reform çabası içinde olduğu belirtilirken söz konusu alanlarda girişimlerini daha fazla çaba göstererek sürdürmesi gerekliliği üzerinde duruluyor. Ayrıca, azınlık haklarına yönelik, özellikle mültecilerin geri dönüşlerini düzenlemeyle ilgili yeni adımların atıldığı belirtiliyor.

Ekonomik kriterler

Komisyon, Hırvatistan'ın yapısal zayıflıklarını giderdiği ve reform programını uygulamayı sürdürdüğü takdirde orta vadede AB içindeki rekabet baskısı ve piyasa güçleriyle baş edebilir duruma geleceğini belirtiyor. Hırvat ekonomisi, makroekonomik istikrar ve işsizlik oranında düşüş yakalamasıyla sağlam bir performans sergiliyor.

Yapısal reformlardaki ilerleme Komisyon tarafından yavaş olarak değerlendirilirken, özellikle

özel sektöre yönelik çabaların geliştirilmesi bekleniyor.

Rapor'da Hırvatistan'ın üye ülke yükümlüklerini yerine getirdiği, ekonomi ve para politikaları, bilgi toplumu ve medya alanlarında kayda değer ilerlemeler kaydettiği vurgulanıyor. Aynı zamanda, gümrük birliği, fikri mülkiyet hukuku, gıda güvenliği, kamu alımları ve mali hizmetleri ele alan başlıklarda önemli adımlar atıldığının altı çiziliyor. Hırvatistan'ın mevzuata uyum çalışmalarını yargı sistemi, temel haklar, çevre ve rekabet politikaları, tarım ve kırsal gelişim gibi alanlarda devam ettirmesi bekleniyor.

Makedonya

Makedonya Aralık 2005'de aday ülke statüsünü kazandı.

Siyasi kriterler

Geçtiğimiz yıl boyunca ilerlemeler kaydetmesine rağmen, Makedonya'nın halen genel olarak siyasi kriterleri yerine getirmedeği belirtiliyor.

Ohrid Çerçeve Anlaşması'nın ve azınlık dillerini kullanımı öngören yasaların uygulanmasının çokırklı demokrasiyi güçlendirdiği vurgulanıyor. Ayrıca ülkenin İstikrar ve Ortaklık Anlaşması'nın uygulamasında ilerlemeler kaydettiğinin altı çiziliyor. Komisyon, OSCE-ODIHR Makedonya seçim gözlem heyetinin değerlendirmelerini göz önünde bulundurarak, zayıf bulunan siyasi diyalogun güçlendirilmesi gerekliliği üzerinde duruyor. Ayrıca, alınan tüm önlemlere karşın yolsuzluğun önemli ve yaygın bir sorun olmaya devam ettiği belirtiliyor.

Ekonomik Kriterler

Rapor'da Makedonya'nın geçen yıl boyunca işleyen bir piyasa ekonomisine sahip olma yolunda ilerlediği ve reform programının uygulanmaya devam edilmesi halinde orta vadede AB içi piyasa güçleri ile rekabete hazır bir kapasiteye sahip olacağı belirtiliyor.

Eğitim ve altyapı için yapılan harcamaların artırılması, vergi sisteminin iyileştirilmesi ve istihdam alanındaki vergi yükünün hafifletilmesi, makroekonomik istikrarı güçlendiren etkenler olarak gösteriliyor. Bunun yanı sıra, cari denge açığından doğabilecek riskler ve özellikle genç nüfusta görülen yoğun işsizlik oranı mevcut önemli sorunlar olarak gösteriliyor.

Rekabet, ulaşım, şirket ve sanayi politikaları, bilgi toplumu ve medya gibi alanlarda Makedonya'nın AB yasal çerçevesine uyum sağlamakta ilerleme gösterdiği belirtiliyor. Ayrıca biyometrik pasaport uygulamasında da önemli adımlar atıldığı vurgulanmakta. Gıda güvenliği, malların serbest dolaşımı, vergi sistemi, veterinerlik ve bitki sağlığı politikaları gibi alanlarda devam eden sorunlar karşısında Makedonya'nın yasalarını gözden geçirerek uygulamalarını güçlendirmesi bekleniyor.

[İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomik ve Mali İşler

- AB Maliye Bakanları Konseyi'nin Brüksel'deki son toplantısında ekonomik durgunluğa ortak bir çözüm bulunamazken, küresel mali kriz yönetimiyle ilgili fikir ayrılıkları ağır bastı

Kötümser ekonomik tahminlere, devam eden kredi darlığı ile tüketim ve yatırımlardaki düşüş beklentilerine rağmen Konsey somut adımlar atmaktan kaçındı.

AB Komisyonu'nun bakanlara önceki hafta sunmuş olduğu, Avrupa Yatırım Bankası sermaye tabanını yükselterek şirketlere kredi sağlanmasını öngören eylem planı bakanlar tarafından olumlu karşılanmadı. Aynı şekilde vergi indirimi önerisi de kabul edilmedi.

15 Kasım'da Washington'da yapılacak G20 toplantısında Fransa'nın hazırladığı bir belge, başka birkaç belge ile tamamlanarak ortak bir AB planı olarak sunulacak.

İspanya'nın G20 toplantısına katılıp katılamayacağı konusunda henüz karara varılmadı. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Akdeniz İçin Birlik

- 4 Kasım'da gerçekleşen Akdeniz İçin Birlik Dışişleri Bakanları Toplantısı'nda, Birlik Genel Sekreterliği'nin İspanya'nın Barcelona kentinde kurulmasına karar verildi.

Başkanlığını tek genel sekreterin yürüteceği sekreterliğe ayrıca Yunanistan, Filistin, İtalya, Malta ve İsrail'den toplam beş yardımcı sekreter atanırken, Türkiye'nin isteği doğrultusunda altıncı bir yardımcı sekreter eklenebilecek.

İsrail, kendine verilen yardımcı sekreter pozisyonu karşılığında Arap Ligi'nin, oy kullanma hakkı olmaksızın Birliğin tüm toplantılarında bulunması şartını kabul etti.

Sekreterliğe ev sahipliği yapacak olan İspanya, projenin adının “Barselona Süreci: Akdeniz için Birlik” yerine “Akdeniz için Birlik” olarak değiştirilmesi için talepte bulundu. [İnternet bağlantısı için](#)

Enerji

- Avrupa Birliği (AB) Enerji Komiseri Andris Piebalgas, **Nabucco Boru Hattı** Projesini daha da hızlandıracaklarını söyledi. Andris Piebalgas, Nabucco konusunda temaslarda bulunmak üzere geldiği Ankara'da, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileriyle görüştü. Piebalgas, yaptığı açıklamada, Nabucco çerçevesinde yaptıkları görüşmelerin iyi gittiğini söyledi. Nabucco projesi ve Türkiye'nin bu projede önemli olduğunu vurgulayan Piebalgas, projeyi daha da hızlandırmayı amaçladıklarını kaydetti. Yetkililer, AB'nin, Rusya'nın rekabeti nedeniyle, Hazar bölgesinin doğal gazını Avrupa'ya aktarma konusunda elini çabuk tuttuğunu belirtiyor. AB ile Türkiye arasındaki Nabucco transit ülke anlaşmasının yıl sonuna kadar imzalanabileceği

kaydediliyor. AB, enerji konusunda, Rusya'ya bağımlı kalmak istemediği için Nabucco projesine önem veriyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- AB Komisyonu tarafından 2008-2010 yılı için hazırlanan Ekonomik Tahmin Raporu karamsar bir tablo çizerek, AB'de ekonomik büyümenin duracağını vurguluyor.

Komisyon'un öngörüsüne göre, AB27'de genel **ekonomik büyüme** 2008 yılında %1,4 olarak gerçekleşecek. 2009'da bu verinin daha da düşerek %0,2'ye gerilemesi, 2010'da tekrar %1,1'e yükselmesi bekleniyor. Euro alanındaki veriler ise sırasıyla %1,2, %0,1 ve %0,9 olarak bekleniyor.

Komisyon, ekonomik kriz karşısında mali istikrarın ve güvenin sağlanması için alınan önemlerin belirsizlikler ve riskler karşısında yetersiz kaldığı kanısında.

Genel bütçe dengelerinde ise, yardım paketlerinin kamu borçlanmasını arttırması nedeniyle istikrarsızlık bekleniyor. Bunun yanında olumu bir gelişme olarak petrol fiyatlarındaki düşüşün enflasyon baskısını azalması bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- **Üretici fiyat endeksi** Eylül ayında Ağustos ayına oranla Euro alanı ve AB27'de %0,2'lik düşüş gösterdi.

Endekste Eylül 2007'ye oranla Euro bölgesinde %7,9'luk AB27'de ise %10,1'lik artış görüldü.

En yüksek artışlar Kıbrıs (+%1,9), Danimarka (+%1,2) ve Slovakya'da (+%0,6), en büyük düşüşler ise Bulgaristan (-%1,0), Romanya (- %0,9) ve İrlanda, Yunanistan ve İspanya'da (hepsinde - %0,7 olarak) kaydedilmiştir. Finlandiya'da ise fiyatlarda değişiklik olmamıştır. [İnternet bağlantısı için](#)

*

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 14 Kasım, AB-Rusya Zirvesi
- 27 Kasım, Telekomünikasyon Bakanlar Konseyi
- 27-28 Kasım, Adalet ve İçişleri Bakanlar Konseyi
- 1 Aralık, AB – Çin Zirvesi
- 2 Aralık, AB Maliye Bakanları Konseyi

Konferanslar-Seminerler

- 19 - 20 Kasım, "Sustainable Manufacturing Summit Europe - Towards Sustainable Consumption and Production in European Manufacturing - Green Power conference", Brüksel
www.greenpowerconferences.com/corporateclimateresponse/sms_europe.html
 - 25 - 27 Kasım, "The European Paper Industry – Fit for the Future", Brüksel
www.cepi.org/Content/Default.asp?PageID=73
 - 26 - 28 Kasım, "ECTA 9. Annual Regulatory Conference", Brüksel
www.ectaportal.com/regulatory08/
 - 27 - 28 Kasım, "CIAA Congress 2008: The Food and Drink Industry in the 21st Century", Brüksel,
www.ciaa congress2008.eu/
-